

I juli 2010 hade Åbo Underrättelser en artikel om mannen som seglat sin egenhändigt byggda träbåt från Stockholm till Kimitoön. Vad hände sen?

TEXT & FOTO: PIA PROST

Lennart på Brännskär

▲ Lennart i snickartagen. © Pia Prost.

Det var den då tjugofemåriga Lennart Söderlund, som efter studier på en båtbyggarskola i Norge kunde segla hem sin så kallade Åfjordsbåt till Dragsfjärd. I inforutan bredvid ÅU-artikeln stod att läsa att till Lennarts framtidsdrömmar hör att "driva ett ekoturismcenter i skärgården, där både båtar och brödbak kunde vara med".

SOMMAREN 2012 hittar vi Lennart Söderlund på Brännskär i Nagu södra skärgård. Här bygger han båtar, bakar bröd och arbetar på att skapa en liten naturnära besökshamn kring hemmanet på ön.

Visst är det ganska otroligt, konstaterar Lennart och ler sitt försiktiga leende. När jag för två år sedan blev intervjuad av ÅU visste jag inget om planerna för Brännskär. Men ibland leder livet en rätt.

För att förstå hur Lennart blivit "Lennart på Brännskär" för hela Åboland, får vi igen blicka bakåt i historien. På ön finns ett gammalt fiskehemman, som länge varit välkänt för sin rökta fisk bland seglare i Skärgårdshavet. Ända fram till 2010 beboddes ön av familjen Österman. De sista åren bodde och fiskade Heli Österman här ensam, efter att hennes man Ulf år 2003 förölyckats i hemhamnen. Barnen var utflugna. Ensamheten kändes stor, så efter moget övervägande beslöt sig Heli för att sälja hemmanet och flytta tillbaka till sina hemtrakter. Hennes förhoppning var att den blivande köparen skulle respektera gårdens traditioner och renovera byggnaderna med stil och pietet.

HÄR KOMMER Åbolands Skärgårdsstiftelse in i bilden. Stiftelsen, som bara har några år på nacken, verkar för en levande skärgård med fokus på boende, miljö och näringar. Tyngdpunkten i verksamheten är lagd på den yttre skärgården.

Ett av stiftelsens första projekt blev förvärvet av utskärshemmanet Brännskär. Till hemmanet hör två boningshus, båthus, bastubyggnad, båthus, rökeri och flera mindre uthus. Det ena huset var familjen Östmans boningshus, det andra saknar bekvämligheter och kräver renovering.

Vår vision var att med Brännskär som modell skapa nya, innovativa lösningar för att öka utkomstmöjligheterna i utskärgården, berättar stiftelsens ordförande Bengt Backman. Tillsammans med arrendatorn Lennart Söderlund och med tacknämlig Leaderfinansiering försöker vi nu för-

verkliga denna vision. Vi ska försöka skapa förutsättningar för att bo på Brännskär året om.

BLAND FEM ANDRA sökande valdes Lennart till arrendator på Brännskär. Kontraktet är på fem år. I praktiken betyder det att han själv får bekosta och bestämma över de projekt som hör till hans företag, det vill säga snickeriet och bageriet. Investeringar i fastigheterna bekostas av stiftelsen, men det är främst Lennart som utför reparationerna och är avlönad för detta.

Här har vi haft talko i helgen, berättar Lennart och klättrar före upp till en stor klippskrev i berget.

Trots att man kan njuta av havsutsikten är det lä mellan de manshöga bergsväggarna, och det nykrattade varma jordgolvet doftar friskt av mylla.

Om du nu vänder dig om och tittar mot boningshuset, ser du den röda lada vi tänkt göra om till café. Här uppe har vi tänkt bygga ett trädäck och en trappa som leder hit, då blir det ett fint ställe att dricka kaffe på i sommar, funderar Lennart. Tittar du åt andra hållet ser du det ställe där den nya pontonbryggan för 20-25 båtar ska placeras. Turistsäsongen kommer att innebära tidiga mornar, så vi hinner baka frukostsemor innan seglarna ska iväg.

TROTS ATT Lennart till största delen bor ensam på Brännskär, talar han ofta om "vi". Hans flickvän Juulia, blivande fotograf, och flera av deras gemensamma vänner tillbringar mycket tid ute på Brännskär. Både hans pappa och ena syster jobbar inom byggbranschen och hjälper till med både planering och byggande. Juulias mamma har tagit som sin uppgift att fynda koppar till caféet på loppis, medan Lennarts bror Linus är med och planerar verksamheten.

Linus är till stor hjälp för mig. Han studerar på Peffan i Vasa men utbildar sig även till vildmarksguide. Just nu är planeringen för ett Wild Kids-läger för 10-14-åringar i full gång och i juli planerar vi aktiviteter för de barn som övernattar i gästhamnen. Dessutom är Linus den som har koll på papper och mappar, något som jag själv inte riktigt hinner med och inte är så bra på heller, skattar Lennart.

Överlag märker man av en kollektiv känsla för ön. Det är inte bara de närmaste vännerna som erbjuder sin hjälp, och Lennart får ofta förfrågningar

▲ Lennart i köket © Pia Prost.

om att komma och berätta om sin verksamhet på olika möten och seminarier. Åbolands skärgårdsstiftelses projekt har också rönt mycket positiv uppmärksamhet i media.

Det genuina intresset avspeglar något som känns igen som tacksamhet gentemot stiftelsen och Lennart, som visar att det finns både vilja, idéer och möjligheter för skärgårdsboendet även i framtiden.

ÖVERALLT PÅ BRÄNNSKÄR sen man tecken på en febril aktivitet; uppgrävda diken, skrapade fönsterbågar, stommar till nya träbåtar, spadar, hammare, rensade rabatter, ihopsamlade skräphögar – och nybakat knäckebröd, som Lennart bjuder på inne i köket. Receptet är från hans tid i Norge, där han utbildade sig till båtbyggare. I skolan utanför Trondheim fick man även bekanta sig med gamla hantverk, såsom smide, segelmakeri, att garva skinn och slå rep. Han är även utexaminerad formgivare från Åbo, och har nyligen startat upp sitt egna företag *Lenn Art*.

Båtbyggande ligger mig nog närmast om hjärtat, trots att det inte finns så mycket tid för det just nu. Jag drömmer om att bygga en smedja här på

Brännskär, och kunna hålla kurser i olika traditionella hantverk. Det ursprungliga hemmanet på ön skulle passa bra som en sorts kursgård, bara det blir satt i skick.

Från köksfönstret är det inte många meter till strandkanten. Genom det andra fönstret ser man snickarboden där Lennart helst tillbringar sin tid. Det är inget varmt utrymme, men går ändå att använda för båtbygge. Möbler är mer krävande, eftersom de vrider sig när de kommer in i den torra inomhusluften.

Lennart värmer sina grova snickarhänder kring den blommiga kaffekoppen av porslin.

– Igår hade jag händerna i blöt i en halv timme, men inte blev de renare för det, ler han.

RUMMET INTILL köket håller just på att renoveras, men sovrummet är Lennarts privata oas. På skrivbordet står datorn, som under de mörka vinterveckorna var Lennarts huvudsakliga kontakt till omvärlden. De närmste grannarna är det gamla paret på Byskär, på andra sidan sundet. Kvinnan är född där och har levt sjuttiofem år på ön, men nu har de för första gången tillbringat vintern på land.

Skärgård

–Det krävs nog en viss psykisk styrka för att klara sig ensam här ute vintertid. När det mörknar redan tre-fyrtiden på eftermiddagarna, känns nog kvällarna långa, konstaterar Lennart. Därför har det varit roligt att ha talko, att här också finns någon annan när man går och lägger sig.

Men Lennart tycks inte vara den som räds ensamheten. När han berättar att han egentligen inte alls känner till den västaboländska skärgården sen tidigare, nämner han i en bisats att den enda gång han bekantat sig med den här delen av skärgården var när han ensam paddlade från Åland till Åboland via Utö och Jurmo. Men som "Lennart på Brännskär" måste han klara av två ytterligheter: att dels stå ut med den utsatthet det innebär att bo ensam på en ö, dels axla rollen som något av en offentlig person som förväntas tala på seminarer och ställa upp för media.

–Men vill man klara sig på turism så är det en grej man får ta, konstaterar Lennart. Det blir spännande att se om folk kommer att hitta hit i sommar?

JUST NU har Lennart hela sitt liv på ön – förutom sin flickvän. Hans kontrakt på Brännskär är femårigt. Men om sex år, vad händer då?

–Jag hoppas att det om fem år bor fler här än bara jag. Om det inte gör det, har jag svårt att tro att jag skulle stanna kvar. Men man fäster sig vid alla byggnader och den mark man arbetar med, så om några år kan det bli svårt att slita sig från den här platsen.

–Jag är otroligt glad över att jag fått chansen att bo och arbeta här på Brännskär, säger Lennart. Och jag tror att allt går bra, bara man följer sitt hjärta mer än sin hjärna. ♦

► Lennart. © Pia Prost.

Artikelförfattaren

Pia Prost är byaombud för Åboland, Egentliga Finlands Byar r.f.

Tfn: +358 (0)50 338 1710

e-post: prost.pia@gmail.com

www.vskylat.fi

